

ประโยค ป.ธ. ๓

วิชา สัมพันธ์ไทย

สอบ วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๓

อดสสา สตุถา มยา ปุจฉิตปณโหเยว ตยา วิสสุชิตติ จตุตถัง สาธุการัง ทตวา ปริล
อามนเตตวา เอตตัง นาม ตุมहे อิมาย กถิตัง น ชานาถ เกวลั อชฺฌายเถว เยสณหิ ปณญาจกข
นตถิ เต อนธาเยว เยลั ปณญาจกข อตถิ เตเอว จกขมุนโตติ วตวา อิมั คาทมาห

อนธภูโต อยั โลโก ตนุกेतถ วิปสฺสตี

สกุณ ชาลมุตฺโตว อปโป สคฺคาย คจฺจตีติ ฯ

ตตถ อยั โลโกติ อยั โลกียมหาชน ปณญาจกขโน อภาเวน อนธภูโต ฯ ตนุกेतถาติ
ตนุโก เอตถ น พหุ ชโน อนิจจาทิวเสน วิปสฺสตี ฯ ชาลมุตฺโตวาติ ยถา เมเกน สากุณิเกน
ชาเลน โอตถริตวา คยหมาเนสุ วฏฺฐเกสุ โกจิเทว ชาลโต มุจฺจตี เสสา อนฺโตชาลเมว ปวิสฺสตี
ตถา มารชาเลน โอตถเตสุ สตฺเตสุ พหุ อปายคามิเน โหนฺตี อปโป โกจิเทว [สตุโต] สคฺคาย
คจฺจตี สุกตี วา นิพพานัง วา ปาปฺพณาตีติ อตฺถิ ฯ

ธป.๖ เปสการธิตุ วตุถุ น.๔๓

(สำนวน พระมหานิมิตร์ ธรรมสารโร ป.๖.๙)

อดสุสา สตุถา มยา ปุจฺฉิตปญฺโหเยว ตยา **วิสสุชฺชิตฺติ** จตุตฺถํ สาธุการํ ทตฺวา ปริสํ
อามนฺเตตฺวา เอตฺตํ นาม ตุมฺเห อิมาย กถิตํ น ชานาถ **เกวลํ** อฺชฺฉายถว ยสฺสวฺหิ ปญฺญาจกฺข
นตฺถิ เต อนฺธาเยว เยสํ ปญฺญาจกฺข อตฺถิ เตเอว จกฺขมฺนฺโตติ วตฺวา อิมํ คาถมาห

อด กาลสตุตฺถมี ใน อาห สตุถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก อดสุสา
วิเสสน ของ **เปสการธิตุยา ๆ สมฺปทาน** ใน ทตฺวา

ปุจฺฉิตปญฺโห วุตฺตกมฺม ใน วิสสุชฺชิตฺติ ตยา อนภิตกตฺตา ใน **วิสสุชฺชิต** ๆ กิตบฺท
กมฺมาจก มยา อนภิตกตฺตา ใน ปุจฺฉิต- เอว คัฟฺท อวธารณ เข้ากั บ ปุจฺฉิตปญฺโห อิติ คัฟฺท
สรูป ใน จตุตฺถํ สาธุการํ จตุตฺถํ วิเสสน ของ สาธุการํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อามนฺเตตฺวา ปริสํ อวุตฺตกมฺม ใน อามนฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา

ตุมฺเห สยกตฺตา ใน น ชานาถ และ อฺชฺฉายถ ชานาถและ อฺชฺฉายถ อาชฺยตบฺท
กตฺตฺวาจก เอตฺตํ กัถิ กถิตํ กัถิ วิเสสน ของ **กถิ ๆ อวุตฺตกมฺม** ใน น ชานาถ นาม คัฟฺท
สญฺญาโชตก เข้ากั บ เอตฺตํ อิมาย วิเสสน ของ **กุมาริกาย ๆ อนภิตกตฺตา** ใน กถิตํ น คัฟฺท
ปฏิเสธ ใน ชานาถ **เกวลํ กิริยาวิเสสน** ใน อฺชฺฉายถ เอว คัฟฺท อวธารณ เข้ากั บ อฺชฺฉายถ

หิ คัฟฺท เหตุโชตก ปญฺญาจกฺข สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก เยสํ
วิเสสน ของ **ชานาถ ๆ สามีสมฺพนฺธ** ใน ปญฺญาจกฺข

เต วิเสสน ของ **ชนา ๆ สยกตฺตา** ใน **โหนฺติ ๆ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก** อนฺธา
วิกตีกตฺตา ใน โหนฺติ เอว คัฟฺท อวธารณ เข้ากั บ อนฺธา

ปญฺญาจกฺข สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก เยสํ วิเสสน ของ **ชานาถ ๆ**
สามีสมฺพนฺธ ใน ปญฺญาจกฺข

เต วิเสสน ของ **ชนา ๆ สยกตฺตา** ใน **โหนฺติ ๆ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก** เอว คัฟฺท
อวธารณ เข้ากั บ เต จกฺขมฺนฺโต วิกตีกตฺตา ใน โหนฺติ อิติ คัฟฺท อาการ ใน วตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คากถิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

อนรรฆุโต อัย โลก

ตณฺเฑตถ วิปัสสติ

สกุณ ชาลมุตฺโต

อปรไป สคฺคาย คจฺจตีติ ฯ

โลก สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก อนรรฆุโต
วิกตีกตฺตา ใน โหติ อัย วิเสสน ของ โลก

ตณฺเฑ วิเสสน ของ ชโน ฯ สยกตฺตา ใน วิปัสสติ ฯ อาชฺยตบฺท
กตฺตฺวาจก เอตถ วิเสสน ของ โลก ฯ ภินฺนาราร ใน ชโน

อปรไป วิเสสน ของ สโต ฯ สยกตฺตา ใน คจฺจตีติ ฯ อาชฺยตบฺท
กตฺตฺวาจก

สกุณ อุปฺมาลึงคตถ โกจิ กิตฺติ ชาลมุตฺโต กิตฺติ วิเสสน ของ สกุณ

อิว คัพฺพํ อุปฺมาโชตก เข้ากับ โกจิ ชาลมุตฺโต สกุณ

สคฺคาย จฺญจฺจิสฺมฺปาปฺญญิกมฺม ใน คจฺจตีติ อิติ คัพฺพํ สฺรูป ใน

อิมํ คารํ ฯ

ตตถ อยํ โลกํติ อยํ โลกียมหาชนํ **ปญญาจกฺขุโน** อภาเวณ อนุธฺมโต ๑ ตนฺเกตฺถาติ
ตฺนุโก เอตฺถ น พหุ ชนํ อนิจฺจาทิวเสน วิปฺสฺสติ ๑

ตตถ วิเสสนํ ของ **ปเทสุ ๑ นิหฺตฺธาณ** ใน ปททวยสฺส **อยํ โลก** สฺรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์
สรูป ใน **ปททวยสฺส ๑ นิหฺตฺธาณ** และ **สามีสมฺปนฺน** ใน อตฺถ

โลกียมหาชนํ สยกตฺตา ใน **โหติ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก** อยํ วิเสสนํ ของ
โลกียมหาชนํ **ปญญาจกฺขุโน ภาวาทิสฺมฺปนฺน** ใน อภาเวณ ๑ เหตุ ใน อนุธฺมโต ๑ วิกตฺกตฺตา
ใน โหติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน **อตฺถ ๑ ลิงฺคตฺถ** ๑

ตฺนุเกตฺถ สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สรูป ใน **ปททวยสฺส ๑ สามีสมฺปนฺน** ใน อตฺถ

ชนํ สยกตฺตา ในวิปฺสฺสติ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตฺนุโก กิตฺติ น พหุ กิตฺติ วิเสสน
ของ ชนํ ตฺนุโก **วิวฺริย** ใน น พหุ ๑ **วิวฺรณ** เอตฺถ วิเสสนํ ของ โลก ๑ ภินฺนาชฺร ใน ชนํ
น ศัพท์ ปฏฺฐิสฺส ใน พหุ อนิจฺจาทิวเสน กรณํ ใน วิปฺสฺสติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน **อตฺถ ๑**
ลิงฺคตฺถ ๑

ชาลมุตโตวาติ **ยถา** เจเนน สาकुณิเกน ชาเลน **โอดถริตวา** คยหมานេสุ **วฏฏเกสุ** **โกจิเทว** ชาลโต
มัจจติ เสสา อนโตชาลเมว **ปวิสนติ** **ตถา** มารชาเลน **โอดถเตสุ** **สตเตสุ** พหู อปายคามิโน โหนติ
อปโป **โกจิเทว** [สตโต] **สคคาย** **คจจติ** **สุคตี** **วา** **นิพพาน** **วา** **ปาปณาตีตี** **อตโต** ฯ

ชาลมุตโต ว สรูป ใน อิติ ๆ คัพพ อายตถ ใน **ปทสสุ** ๆ **สามีสสมพนธ** ใน อตโต

โกจิ วิเสสน ของ **วฏฏโก** ๆ **สยกตตทา** ใน มัจจติ ๆ อาชยาตบพ กตตวาจก **ยถา**
คัพพ **อุปมาโชตก** เจเนน วิเสสน ของ สาकुณิเกน ๆ อนนทิตกตตทา ใน คยหมานេสุ ชาเลน
กรณ ใน **โอดถริตวา** คยหมานេสุ **โอดถริตวา** **สมานกาลกิริยา** ใน คยหมานេสุ ๆ วิเสสน ของ
วฏฏเกสุ ๆ **นิทธารณ** ใน **โกจิเทว** **วฏฏโก** ๆ **นิทธารณีย** เอว คัพพ อวธารณ เข้ากับ **โกจิ**
ชาลโต อปาทาน ใน มัจจติ

เสสา วิเสสน ของ **วฏฏกา** ๆ **สยกตตทา** ใน **ปวิสนติ** ๆ อาชยาตบพ กตตวาจก
อนโตชาล สัมปาปณียกมม ใน **ปวิสนติ** เอว คัพพ อวธารณ เข้ากับ **อนโตชาล**

พหู วิเสสน ของ **สตตทา** ๆ **สยกตตทา** ใน **โหนติ** ๆ อาชยาตบพ กตตวาจก **ตถา** **คัพพ**
อุปเมยฺยโชตก มารชาเลน กรณ ใน **โอดถเตสุ** ๆ วิเสสน ของ **สตเตสุ** ๆ **นิทธารณ** ใน **พหู**
สตตทา ๆ **นิทธารณีย** **อปายคามิโน** **วิกตีกตตทา** ใน **โหนติ**

อปโป ก็ดี **โกจิ** ก็ดี วิเสสน ของ **สตโต** ๆ **สยกตตทา** ใน **คจจติ** และ **ปาปณาตี** **คจจติ**
และ **ปาปณาตี** อาชยาตบพ กตตวาจก **อปโป** **วิวริย** ใน **โกจิเทว** ๆ **วิวรณ** เอว คัพพ อวธารณ
เข้ากับ **โกจิ** **สคคาย** **จณฺฐีสัมปาปณียกมม** ใน **คจจติ** **สคคาย** **คจจติ** **วิวริย** ใน **สุคตี** **วา**
นิพพาน **วา** **ปาปณาตี** ๆ **วิวรณ** **สุคตี** ก็ดี **นิพพาน** ก็ดี **อวตตกมม** ใน **ปาปณาตี** **วา** **สองคัพพ**
ปทวิกปฺปตถ เข้ากับ **สุคตี** และ **นิพพาน** อิติ คัพพ สรูป ใน อตโต ๆ **ลึงคตถ** ฯ